

Lag om ändring i försäkringsrörelselagen (1982:713);

SFS 1993:1304

Utkom från trycket
den 13 december 1993

utfärdad den 2 december 1993.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om försäkringsrörelselagen (1982:713)²

dels att 19 kap. 4 § skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 2-8 och 10 §§, 2 kap. 3-6, 13, 14, 16 och 18 §§, 7kap. 1, 9-11, 16, 17 och 19 §§, 11 kap. 1 §, 13 kap. 1 och 3 §§, 14 kap. 22 §, 15 kap. 1 och 3 §§, 19 kap. 1, 3, 5, 11 och 13 §§ samt 21 kap. 2 § skall ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 12 kap. 9 § skall lyda "Reservfonden, utjämningsfond för kreditförsäkring och annan användning av försäkringsbolagets egendom",

dels att det i lagen skall föras in ett nytt kapitel, 2 a kap., samt fjorton nya paragrafer, 1 kap. 8 a §, 2 kap. 3 a -3 c §§, 7 kap. 12 och 22 - 28 §§, 12 kap. 9a § och 19 kap. 13 a §, av följande lydelse.

1 kap.

2 § Denna lag gäller inte för försäkringsrörelse som drivs enligt andra författningar eller som utövas av försäkringsanstalter som inrättats av staten.

Särskilda bestämmelser om utländska försäkringsgivare finns i lagen (1950:272) om rätt för utländska försäkringsföretag att driva försäkringsrörelse i Sverige och i lagen (1993:1302) om EES-försäkringsgivares verksamhet i Sverige.

3 § Ett försäkringsbolag får inte driva annan rörelse än försäkringsrörelse, om det inte finns särskilda skäl för det.

Rörelse som avses i 2 kap. 3 b § (direkt livförsäkringsrörelse) får förenas endast med direkt skadeförsäkringsrörelse som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 1 och 2 samt med rörelse avseende återförsäkring (indirekt försäkring) av försäkring enligt någon av dessa klasser och av livförsäkring, om inte annat följer av tredje stycket.

Utöver vad som följer av andra stycket får direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse bedrivas i samma försäkringsbolag, om sådan

¹ Prop. 1992/93:257, bet. 1993/94: NU5, rskr. 1993/94:39. Jfr EES-avtalet bilaga IX avsnitt I och rådets direktiv 73/239/EEG (EGT nr L 228, 16.8.1973, s. 3) m. fl.

² Senaste lydelse av 19 kap. 4 § 1991: 1767.

verksamhet samtidigt bedrevs vid tidpunkten för undertecknandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, den 2 maj 1992.

Direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse som bedrivs i samma försäkringsbolag enligt andra eller tredje stycket skall hållas åtskilda hos bolaget.

4 § Med livförsäkringsbolag förstås i denna lag bolag som uteslutande eller så gott som uteslutande driver direkt livförsäkringsrörelse enligt 2 kap. 3 b § eller rörelse avseende återförsäkring av livförsäkring. Andra bolag är skadeförsäkringsbolag.

5 §³ Bestämmelserna om livförsäkring, med undantag för 1 kap. 8 a § samt 7 kap. 22, 23 och 26 §§,

— får tillämpas för skadeförsäkringar som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 1 och 2 samt för avgångsbidragförsäkringar,

— behöver inte tillämpas för sådana livförsäkringar som avses i 2 kap. 3 b § första stycket klasserna 1 b och 4 om premien är beräknad och bestämd för längst fem år.

Ersättning, som utges i form av livränta eller sjukränta, tillhör endera livförsäkring eller annan försäkring beroende på vilket av dessa slag av försäkringar som har meddelats. Har en sådan ränta inköpts i ett livförsäkringsbolag, skall den dock i detta bolag höra till livförsäkring.

För sådan livränta eller sjukränta som tillhör annan försäkring än livförsäkring gäller de särskilda bestämmelserna om livförsäkring i 2 kap. 3 och 4 §§, 7 kap. 9, 9 a, 10 a och 11 §§, 8 kap. 18 § samt 14 kap. 7, 21 och 24 - 28 §§.

6 § I ett försäkringsaktiebolag svarar delägarna inte personligen för bolagets förpliktelser.

Är bolagets aktiekapital fördelat på flera aktier, skall dessa lyda på lika belopp.

7 § Delägare i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna. Återförsäkringstagare skall dock inte på grund av återförsäkringen anses som delägare. I fråga om livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 1 och 2, avgångsbidragförsäkring samt återförsäkring svarar endast bolagets tillgångar för dess förpliktelser. För försäkringar av annat slag svarar delägarna personligen för bolagets förpliktelser utan begränsning eller med begränsning till ett visst belopp.

Delägarnas ansvarighet får göras gällande endast på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Med delägare avses i de följande kapitlen endast delägare i ett ömsesidigt försäkringsbolag.

8 § Ett ömsesidigt försäkringsbolag får inte bildas utan garantikapital, om det inte finns särskilda skäl för det. Garantikapitalet skall betalas med pengar. Garantikapitalet skall återbetalas när det inte längre behövs för

³ Senaste lydelse 1989:1081.

rörelsens ändamålsenliga bedrivande och en återbetalning är förenlig med bestämmelserna om kapitalbasens sammansättning och storlek i 7 kap. 22-27 §§. Om villkor för sådan återbetalning finns bestämmelser i 12 kap. 4§.

8 a § Ett försäkringsbolag skall, utöver tillgångar motsvarande försäkringstekniska skulder enligt 7 kap. 1 §, vid varje tidpunkt ha en tillräcklig kapitalbas. Bestämmelser om vilka poster kapitalbasen får omfatta finns i 7 kap. 22 § och 26 § tredje stycket för livförsäkringsrörelse och i 7 kap. 24 § för skadeförsäkringsrörelse.

Vid utövandet av verksamheten skall kapitalbasen minst uppgå till en nivå som beräknas med utgångspunkt i verksamhetens art och omfattning (solvensmarginalen) enligt bestämmelserna i 7 kap. 23 § för livförsäkringsrörelse och i 7 kap. 25 § för skadeförsäkringsrörelse. Dock skall kapitalbasen aldrig vara mindre än det garantibelopp som anges i 7 kap. 26 § andra stycket för livförsäkringsrörelse och i 7 kap. 27 § för skadeförsäkringsrörelse.

När ett försäkringsbolag bildas skall kapitalbasen minst uppgå till garantibeloppet.

Om kapitalbasen understiger solvensmarginalen eller garantibeloppet skall Finansinspektionen vidta åtgärder enligt bestämmelserna i 19 kap. 11 § tredje, femte och sjätte styckena.

10 §⁴ I fråga om livförsäkringar, som gäller endast för dödsfall och meddelas för en tid av längst fem år eller mot en premie som är beräknad och bestämd för längst fem år i sänder, får undantag medges från bestämmelserna om livförsäkring. Från bestämmelserna om förbud mot fondemission i 4 kap. 1 § och vinstutdelning i 12 kap. 2 § samt bestämmelserna om kapitalbas, garantibelopp och solvensmarginal i 1 kap. 8 a § samt 7 kap. 22, 23 och 26 §§ får dock undantag inte medges.

Undantag från denna lag får medges i fråga om mottagna återförsäkringar, i den mån det prövas skäligt. Undantag för ett mottagande bolag som avses i fjärde stycket 3 skall vara förenligt med Sveriges förpliktelser i fråga om direkt försäkring enligt avtalet den 2 maj 1992 om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om ett försäkringsbolag driver rörelse i utlandet, får sådana avvikelser från denna lag medges som föranleds av hänsyn till utländsk rätt eller rättstillämpning.

I fråga om skadeförsäkringar får undantag från denna lag medges för

1. ömsesidiga försäkringsbolag som driver skadeförsäkringsrörelse under förutsättning att verksamheten inte omfattar kredit- eller borgensförsäkring eller annan ansvarsförsäkring än sådan som enligt 2 kap. 3a § tredje stycket behandlas som underordnad, att den årliga premieinkomsten från skadeförsäkringsrörelsen inte överstiger ett belopp motsvarande en miljon ecu samt att minst hälften av denna premieinkomst härrör från bolagets delägare,

⁴ Senaste lydelse 1991:1767.

2. lokala skadeförsäkringsbolag som meddelar endast försäkring enligt 2 kap. 3 a § första stycket klass 18 (assistans) i form av naturaförmåner och vilkas årliga premieinkomst inte överstiger ett belopp motsvarande 200000 ecu,

3. ömsesidiga försäkringsbolag som enligt avtal med ett annat sådant bolag (det mottagande bolaget) fullt ut återförsäkrar alla sina avtal om direkt försäkring eller överlåter samtliga sina förpliktelse enligt försäkringsavtalen.

Medgivanden enligt första -fjärde styckena lämnas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, av Finansinspektionen.

2 kap.

3 §⁵ Stiftarna skall upprätta en bolagsordning som skall underställas regeringen för stadfastelse. Till ansökan om koncession skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten. Avser bolagets rörelse sådan försäkring för vilken grunder skall upprättas enligt 6 § eller därför att med stöd av 1 kap. 5 § bestämmelserna om livförsäkring tillämpas skall grunderna fogas till verksamhetsplanen. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vad verksamhetsplanen skall innehålla.

Regeringen prövar att bolagsordningen och grunderna överensstämmer med denna lag och med andra författningar samt om och i vad mån särskilda bestämmelser behövs med hänsyn till omfattningen och arten av bolagets verksamhet.

Regeringen stadfäster bolagsordningen och grunderna samt beviljar koncession, om den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven på en sund försäkringsverksamhet. Koncession beviljas tills vidare eller, om särskilda omständigheter föranleder detta, för bestämd tid, högst tio år, och därtöver till det löpande räkenskapsårets slut. Koncession får inte vägras av det skälet att det inte behövs något ytterligare försäkringsbolag.

Vid förlängning av en koncession som har beviljats ett försäkringsbolag för bestämd tid gäller första-tredje styckena i tillämpliga delar.

3 a § Koncession för direkt skadeförsäkringsrörelse skall avse en eller flera av följande försäkringsklasser eller risk som hänför sig till en sådan klass:

1. olycksfall, dock inte försäkring som avses i 3 b § första stycket klass 4,
2. sjukdom, dock inte försäkring som avses i 3 b § första stycket klass 4,
3. landfordon (andra än spårfordon),
4. spårfordon,
5. luftfartyg,
6. fartyg,
7. godstransport,
8. brand och naturkrafter,
9. annan sakskada,

10. motorfordonsansvar,
11. luftfartygsansvar,
12. fartygsansvar,
13. allmän ansvarighet,
14. kredit,
15. borgen,
16. annan förmögenhetsskada,
17. rättsskydd samt
18. assistans.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om de risker som hänför sig till varje försäkringsklass och om beteckningar för grupper av försäkringsklasser.

Ett försäkringsbolag får försäkra risker som inte omfattas av bolagets koncession om risken är underordnad i förhållande till den risk som omfattas av koncessionen (huvudrisken). En rättsskyddsförsäkring får dock behandlas som underordnad endast om den avser tvister eller risker med anknytning till högsjöfart under klass 6 eller 12 eller om huvudrisken faller under första stycket 18 (assistans). Risker enligt första stycket 14 och 15 (kredit och borgen) får inte behandlas som underordnade.

3 b § Koncession för direkt livförsäkringsrörelse skall avse en eller flera av följande försäkringsklasser eller risk som hänför sig till en sådan klass:

- 1 a) försäkring där utbetalning av försäkringsbelopp (engångsbelopp eller periodiska utbetalningar) är beroende av en persons eller flera persons liv, dock inte försäkringar enligt klass 3,
- b) försäkring som meddelas som tillägg till försäkring enligt a,
- 2 a) försäkring som utfaller vid giftermål,
- b) försäkring som utfaller vid födelse,
3. försäkring som avses i klasserna 1 a och 2 som är anknuten till värdepappersfonder,
4. sjukförsäkring och olycksfallsförsäkring som gäller för längre tid än fem år, under obestämd tid eller till dess den försäkrade uppnått en viss ålder och som inte får sägas upp av försäkringsbolaget eller får sägas upp endast under särskilda förhållanden som anges i försäkringsavtalet.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om de risker som hänför sig till varje försäkringsklass.

3 c § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om indelning i försäkringsklasser beträffande koncession för återförsäkring.

4 §⁶ Om bolagsordningen eller grunderna ändras skall även ändringen stadfästas. Regeringen kan uppdra åt Finansinspektionen att i regeringens ställe meddela stadfästelse i sådana fall som inte är av principiell betydelse eller som i övrigt inte är av synnerlig vikt.

⁶ Senaste lydelse 1991: 1767.

Avser ändringen en utvidgning av bolagets rörelse eller en väsentlig omläggning av rörelsen, gäller i övrigt 3 § första —tredje styckena i tillämpliga delar.

5 § Bolagsordningen skall ange

för samtliga försäkringsbolag

1. bolagets firma,
2. den ort i Sverige där bolagets styrelse skall ha sitt säte,
3. föremålet för bolagets verksamhet, varvid det särskilt skall anges om verksamheten skall avse såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
4. området för verksamheten, om det gäller direkt försäkring i Sverige,
5. i förekommande fall, att bolaget skall driva försäkringsrörelse i utlandet,
6. antalet eller lägsta och högsta antalet av de styrelseledamöter, revisorer och eventuella styrelsesuppleanter, som får utses av bolagsstämman, samt tiden för styrelseledamöternas och revisorernas uppdrag,
7. sättet att sammankalla bolagsstämman,
8. vilka ärenden som skall förekomma på den ordinarie stämman,
9. de regler enligt vilka bolagsstämman får förfoga över bolagets vinst,
10. i vilken utsträckning bolaget är skyldigt att teckna återförsäkring, om det gäller annan försäkring än livförsäkring,

för försäkringsaktiebolag

11. aktiekapitalet eller, om detta utan ändring av bolagsordningen skall kunna bestämmas till lägre eller högre belopp, minimikapitalet och maximikapitalet, varvid minimikapitalet inte får vara mindre än en fjärdedel av maximikapitalet,
12. aktiernas nominella belopp,

för ömsesidiga försäkringsbolag

13. garantikapitalet,
14. regler för hur rösträtten skall utövas och hur beslut skall fattas på bolagsstämman, varvid särskilt skall anges om och i vilken utsträckning delägarnas rösträtt skall utövas genom utsedda delegerade samt i vilken utsträckning rösträtt skall tillkomma garanterna,
15. intill vilket belopp och i vilken ordning delägarna är personligen ansvariga för bolagets förpliktelser, om inte uteslutande bolagets tillgångar svarar för bolagets förpliktelser,
16. antal och sammanlagt belopp av de försäkringar som skall vara tecknade innan bolaget kan anses bildat,
17. vilken begränsning som skall gälla för mottagen återförsäkring i förhållande till den direkta försäkringen, om verksamheten avser såväl direkt försäkring som mottagen återförsäkring,
18. i vilken ordning garanterna skall betala in det tecknade garantikapitalet samt
19. om och i vilken ordning ränta skall betalas på garantikapitalet och vinst delas ut till garanterna och i vilken ordning garantikapitalet skall återbetalas.

6 § För livförsäkringar skall, om det inte med hänsyn till försäkringarnas särskilda natur finns anledning till undantag, grunder upprättas för

1. beräkning av försäkringspremier,
2. beräkning av premiereserv,
3. försäkringstagarnas rätt till återköp och fribrev,
4. belåning av försäkringsbrev hos bolaget,
5. verkan av underlåtenhet att betala premie,
6. försäkringstagarens rätt när försäkringen i andra fall än som avses i 3 eller 5 upphör i förtid eller bolaget i övrigt inte har ansvar för försäkringsfallet,
7. återbäring till försäkringstagarna,
8. skyldighet att teckna återförsäkring och
9. förräntning av försäkringsbelopp som förfallit till betalning.

Om andra skadeförsäkringar än sådana beträffande vilka bestämmelserna om livförsäkring tillämpas med stöd av 1 kap. 5 § skall meddelas för längre tid än tio år, skall grunder upprättas för beräkning av premiereserv för försäkringarna liksom för bestämmande av försäkringstagarnas rätt när försäkringen upphör i förtid eller bolaget i övrigt inte har ansvar för försäkringsfallet.

För sådan livränta eller sjukränta, som enligt 1 kap. 5 § tillhör annan försäkring än livförsäkring, skall grunder upprättas för beräkning av premiereserv och rätt till återköp.

Om grunder för livförsäkring finns ytterligare bestämmelser i 7 kap. 2 - 8 §§ och 12 kap. 8 § andra stycket vilka i tillämpliga delar även gäller för premiereservgrunder enligt tredje stycket.

13 §⁷ Ett försäkringsbolag skall anmälas för registrering senast sex månader efter det att koncession har beviljats.

För registrering av ett försäkringsaktiebolag krävs

1. att det sammanlagda nominella beloppet av tecknade och tilldelade aktier efter avdrag för de aktier som enligt 15 § har förklarats förverkade och inte har övertagits av någon annan (bolagets aktiekapital) svarar mot aktiekapitalet eller minimikapitalet enligt bolagsordningen och

2. att de aktier som ingår i bolagets aktiekapital är helt betalda.

Genom registreringen fastställs bolagets aktiekapital till det belopp som anges i andra stycket 1. De aktier som enligt 15 § har förklarats förverkade och inte övertagits av någon annan blir därvid ogiltiga.

För registrering av ett ömsesidigt försäkringsbolag, där garantikapital skall finnas, krävs

1. att minst hälften av garantikapitalet har betalats och

2. att garanterna har lämnat till bolaget ställda skriftliga förbindelser på de belopp som inte har betalats.

Om inte försäkringsbolaget anmäls för registrering inom den tid som anges i första stycket eller om Finansinspektionen genom lagakraftgäande beslut har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering av bolaget, har frågan om bolagets bildande fallit. Styrelseledamöterna ansvarar solidariskt för återbetalningen av de belopp som har betalats in på de tecknade aktierna, eller som har erlagts på grund av garantiavtalet eller de tecknade

⁷ Senaste lydelse 1991:1767.

försäkringarna. Till beloppen skall läggas uppkommen avkastning varjämt avdrag skall göras för kostnaderna på grund av åtgärder enligt 18 § första stycket tredje meningen.

14 § Skulder som grundas på aktieteckning eller på teckning av garantikapital får inte kvittas mot fordringar hos försäkringsbolaget.

Försäkringsbolaget kan inte överlåta eller pantsätta fordringar på aktiebelopp eller garantikapital.

Den som genom överlåtelse har förvärvat aktier som inte är helt betalda är tillsammans med överlåtaren ansvarig för betalningen, sedan han anmält sitt namn för införande i aktieboken.

16 § Innan styrelsen för ett försäkringsbolag som är under bildande har valts, kan aktierna, garantikapitalet eller försäkringarna betalas endast genom insättning på sådan räkning som stiftarna öppnat för detta ändamål hos ett svenskt bankinstitut.

Det på räkningen insatta beloppet får lyftas för bolaget när styrelsen valts. Har frågan om bolagets bildande fallit eller är teckningen av aktier, garantikapital eller försäkringar av annan orsak inte bindande, skall de inbetalda beloppen betalas tillbaka med gottgjord ränta till tecknarna.

18 §⁸ Innan försäkringsbolaget har registrerats, kan det inte förvärva rättigheter eller ikläda sig skyldigheter. Det kan inte heller söka, kära eller svara inför domstol eller någon annan myndighet. Styrelsen kan dock föra talan i mål rörande bolagsbildningen och i övrigt vidta åtgärder för att erhålla de tecknade aktiebeloppen eller de belopp som tecknats som garantikapital.

För en åtgärd som vidtas på bolagets vägnar före registreringen svarar de som har deltagit i åtgärden eller beslutet om denna solidariskt. När bolaget har registrerats, övergår ansvaret på bolaget, om förpliktelsen följer av bolagsordningen, teckningslistan eller grunderna eller ha tillkommit efter det att bolaget har bildats.

Har ett avtal för bolaget slutits före registreringen med en medkontrahent som visste att bolaget inte var registrerat, kan denne, om något annat inte följer av avtalet, frånträda detta endast

1. om bolaget inte har anmälts för registrering inom den tid som föreskrivs i 13 § eller

2. om Finansinspektionen genom ett lagakraftgående beslut har avskrivit en sådan anmälan eller vägrat registrering av bolaget.

Visste medkontrahenten inte att bolaget var oregistrerat, kan han frånträda avtalet innan bolaget har registrerats.

2 a kap. Gränsöverskridande verksamhet

1 § Om ett försäkringsbolag avser att från Sverige eller från en agentur eller filial i ett annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-land) marknadsföra försäkringar avseende risker belägna i ett tredje

land och detta skall ske på annat sätt än genom en där etablerad agentur eller filial, skall bolaget underrätta Finansinspektionen om sin avsikt med angivande av i vilket land marknadsföringen skall ske och vilket slag av risker den skall avse.

Första stycket gäller också när ett försäkringsbolag avser att ändra eller utvidga sådan verksamhet till att avse ett nytt slag av risker eller på något annat väsentligt sätt.

Finansinspektionen får från bolaget infordra en plan för den tilltänkta verksamheten.

Finansinspektionen skall på begäran av bolaget, om förutsättningar därtill föreligger, utfärda ett intyg som utvisar att bolaget har en tillräcklig kapitalbas enligt 7 kap. 22-27 §§ och att bolagets koncession tillåter det att driva verksamhet utanför det land där det fasta driftställe är beläget från vilket marknadsföringen skall ske. Skall marknadsföringen ske från Sverige skall intyget även utvisa vilka försäkringsklasser bolagets koncession omfattar och att inspektionen inte har någon erinran mot att bolaget marknadsför försäkringar i ett annat land. Intyg skall utfärdas om den planerade verksamheten kan antas komma att uppfylla kraven på en sund försäkringsverksamhet i det land där marknadsföringen skall ske och det kan antas att den inte leder till skada för verksamheten här i landet.

2 § Ett försäkringsbolag som avser att marknadsföra försäkringar i Sverige från en agentur eller filial i ett annat EES-land avseende risker belägna här i landet skall underrätta Finansinspektionen om sin avsikt.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka handlingar som skall fogas till underrättelsen.

Försäkringsbolaget får starta verksamheten när Finansinspektionen har fått del av de handlingar som avses i andra stycket.

Ett försäkringsbolag får inte ändra de slag av risker som skall försäkras förrän det anmält de ändringar som skall företas till Finansinspektionen. Vad som anges i första -tredje styckena skall gälla även när bolaget avser att på något väsentligt sätt utvidga sin verksamhet.

7 kap.

1 § I ett försäkringsbolags balansräkning skall som skulder, under benämningen försäkringstekniska skulder, tas upp värdet på balansdagen av bolagets ansvarighet för

1. löpande försäkringar (premiereserv),
2. försäkringsersättningar för inträffade försäkringsfall (ersättningsreserv),
3. utgifterna för reglering av inträffade försäkringsfall (skadebehandlingsreserv),
4. sådan tilldelad återbäring inom livförsäkringsrörelsen som inte har förfallit till betalning,
5. sådan tilldelad återbäring inom annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse som inte har förfallit till betalning, och
6. avsättningar till utjämningsreserv för kreditförsäkring upp till det

belopp för reservens storlek som anges i 12 kap. 9 a § första stycket andra meningen.

Sådan tilldelad återbäring inom livförsäkringsrörelsen som har förfallit till betalning men inte kunnat betalas ut skall föras till ersättningsreserven.

Ansvarar flera försäkringsbolag solidariskt för en försäkring, skall i det enskilda bolagets redovisning av försäkringstekniska skulder endast beaktas den del av försäkringen som enligt avtal mellan bolagen belöper på bolaget.

9 §⁹ Ett belopp motsvarande försäkringstekniska skulder för livförsäkringar skall alltid redovisas i följande slag av tillgångar:

1. obligationer eller andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av staten,

2. obligationer, som utfärdats av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan, Svenska skeppshypotekskassan, Skeppsfartens sekundärlånekassa eller av Nordiska investeringsbanken, eller andra av nu angivna kreditinstitut utfärdade skuldförbindelser, med undantag av sådana för den allmänna rörelsen avsedda förskrivningar som medför rätt till betalning först efter utfärdarens övriga fordringsägare (förlagsbevis),

3. obligationer, utfärdade eller garanterade av ett svenskt bankaktiebolag, en svensk sparbank eller en central föreningsbank, eller av ett sådant bankinstitut eller av riksbanken utfärdade andra fordringsbevis, med undantag av förlagsbevis,

4. obligationer eller andra skuldförbindelser, utfärdade eller garanterade av en svensk kommun,

5. av ett svenskt näringsföretag utfärdade obligationer som offentligen utbjudits av ett svenskt bankaktiebolag eller Nordiska investeringsbanken,

6. skuldförbindelser för vilka bolaget äger säkerhet genom panträtt i en jordbruks-, bostads-, kontors- eller affärsfastighet inom 70 procent av fastighetens uppskattade värde eller, om pantvärdet har fastställts för fastigheten enligt gällande bestämmelser om lån av statsmedel till främjande av bostadsbyggandet, inom 75 procent av pantvärdet,

panträtt i tomträtt, till vilken hör en byggnad som är avsedd för bostads-, kontors- eller affärsändamål, inom 70 procent av det uppskattade värdet av byggnaden eller någon annan egendom som hör till tomträten eller, om pantvärde har fastställts för egendomen enligt nämnda bestämmelser, inom 75 procent av pantvärdet, allt med den ytterligare begränsning som Finansinspektionen föreskriver med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller någon annan omständighet eller

panträtt i en fastighet, som helt eller delvis är inrättad för industriell verksamhet, eller i en tomträtt till vilken hör byggnad som helt eller delvis är inrättad för sådan verksamhet, inom 60 procent av det uppskattade värdet av egendomen, såvitt avser tomträtt med den ytterligare begränsning Finansinspektionen föreskriver med hänsyn till tomträttsavtalets innehåll eller någon annan omständighet,

varvid dock en förutsättning för att panträtt i fastigheten eller tomträten skall godkännas - utom i fråga om sådant lån till en svensk kommun

för vilket Finansinspektionen har medgett undantag - är att tillhörande byggnader skall vara brandförsäkrade i försäkringsbolag som avses i denna lag eller i utländskt försäkringsföretag med rätt att driva försäkringsrörelse här i landet,

7. inhemska eller utländska värdehandlingar, som till sin art och till den säkerhet de erbjuder kan anses jämförliga med några av de under 1-6 nämnda, varvid dock värdehandlingar, som enligt sin lydelse skall inlösas i främmande valuta, får användas för redovisning endast i den mån de motsvarar försäkringstekniska skulder för egen räkning för försäkringar i samma valuta,

8. lån mot säkerhet i bolagets försäkringsbrev inom återköpsvärdet,

9. värdet av återförsäkringsgivarnas ansvarighet på grund av de livförsäkringar som har övertagits i form av återförsäkring, dock endast i den mån ansvarigheten överstiger värdet av reservdeposition som har ställts av återförsäkringsgivare hos det avgivande bolaget och i den omfattning som regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen föreskriver,

10. försäkringsbolagets egna fastigheter och tomträtter,

11. aktier i dotterbolag, som har till ändamål att äga fastigheter eller tomträtter (fastighetsbolag),

12. medel på konto i bank.

Om ett försäkringsbolag har hållit kvar tillgångar som motsvarar en avgiven livåterförsäkring, får återförsäkringsgivaren använda sin fordran hos det avgivande bolaget för redovisning av försäkringstekniska skulder för den mottagna livåterförsäkringen.

Med det uppskattade värdet avses det värde som försäkringsbolaget bestämt på grundval av en särskild värdering.

Utän hinder av första stycket får ett belopp motsvarande högst 20 procent av de försäkringstekniska skulderna för egen räkning redovisas i andra tillgångar än som avses i första stycket, dock inte i aktier.

Med försäkringstekniska skulder för egen räkning förstås den del av dessa skulder som överstiger värdet av återförsäkringsgivarnas ansvarighet.

9 a §¹⁰ Om inte annat medges av Finansinspektionen eller följer av 12 § skall de tillgångar som används för redovisning av försäkringstekniska skulder för livförsäkringar finnas i Sverige. Denna begränsning gäller dock inte för återförsäkringsgivares ansvarighet på grund av de försäkringar som övertagits i form av återförsäkring.

Vid redovisning enligt 9 § skall tillgångarna värderas enligt 11 kap. med de undantag som nämns i tredje och fjärde styckena.

Tillgångar som nämns i 9 § första stycket 10 får redovisas till högst den andel av uppskattat värde eller fastställt pantvärde som anges i 9 § första stycket 6 och endast i den utsträckning fastigheterna och tomträtterna inte utnyttjats för pantsättning. För tomträtter får Finansinspektionen bestämma ytterligare begränsningar enligt vad som sägs i 9 § första stycket 6. För fastigheter och tomträtter som inte omfattas av 9 § första stycket 6 fastställer Finansinspektionen i varje särskilt fall det värde som får redovisas.

¹⁰ Senaste lydelse 1991:1767.

Aktier enligt 9 § första stycket 11 skall redovisas till det lägsta av det uppskattade värdet av aktierna och det värde som skulle ha fastställts enligt tredje stycket om fastigheter och tomträtter ägts direkt av försäkringsbolaget. Om försäkringsbolaget inte äger samtliga aktier i fastighetsbolaget, beaktas endast så stor del av fastigheternas värde som svarar mot aktieinnehavet. Om fastighetsbolaget äger fastigheter och tomträtter såväl i Sverige som i utlandet, beaktas endast de som är belägna i Sverige.

Med det uppskattade värdet avses det värde som försäkringsbolaget bestämt på grundval av en särskild värdering.

Som villkor för att tillgångar enligt 9 § första stycket 10 och 11 skall få redovisas till täckande av försäkringstekniska skulder gäller att till fastigheter och tomträtter hörande byggnader är brandförsäkrade.

10 §¹¹ Om ett försäkringsbolag för längre tid än tio år meddelar andra skadeförsäkringar än sådana beträffande vilka bestämmelserna om livförsäkring tillämpas med stöd av 1 kap. 5 §, skall i fråga om redovisning av premiereserv för sådana försäkringar bestämmelserna i 9 § första stycket 1 - 7 och 9-12, andra och fjärde styckena samt 9 a § tillämpas.

För skadeförsäkringar som meddelas för kortare tid än tio år och beträffande vilka inte bestämmelserna om livförsäkring tillämpas med stöd av 1 kap. 5 § skall följande gälla. De medel som motsvarar de försäkringstekniska skulderna skall placeras med hänsyn till det slag av försäkringsverksamhet som försäkringsbolaget bedriver, varvid risken för framtida växlingar i tillgångarnas avkastning och värde samt risken för valutakursförluster skall beaktas. Dessutom gäller vad som i 9 a § första stycket sägs om var tillgångar skall vara lokaliserade.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen skall föreskriva hur stor del av de försäkringstekniska skulderna som får motsvaras av återförsäkringsgivares ansvarighet på grund av de försäkringar som övertagits i form av återförsäkring samt meddela närmare föreskrifter om hur risken för valutakursförluster skall beaktas.

10 a §¹² Ett försäkringsbolag skall föra ett register som vid varje tidpunkt utvisar de tillgångar som motsvarar försäkringstekniska skulder enligt 9 § och premiereserv enligt 10 § första stycket.

Om en tillgång, som antecknats i registret, har upplåtits med sådan rätt att dess fulla värde inte kan utnyttjas till täckning av försäkringstekniska skulder enligt 9 § eller premiereserv enligt 10 §, skall detta antecknas i registret.

Styrelsen och verkställande direktören skall se till att det till Finansinspektionen sänds in dels beräkningar av försäkringstekniska skulder respektive premiereserv, dels kopior av registret.

11 §¹³ Försäkringstagarnas förmånsrätt enligt 4 a § förmånsrättslagen (1970:979) omfattar de tillgångar som i enlighet med föreskrifterna i 9 och 9 a §§ finns upptagna i det register som anges i 10 a §, när bolaget försätts i konkurs eller utmätning äger rum.

¹¹ Senaste lydelse 1989:1081 (jfr 1991:204 och 1992:1311).

¹² Senaste lydelse 1991:1767.

¹³ Senaste lydelse 1989:1081.

Förmånsrätten följer med fordran som grundas på avtal om

1. livförsäkring,
 2. annan skadeförsäkring än beträffande vilken bestämmelserna om livförsäkring tillämpas med stöd av 1 kap. 5 §, om den meddelas för längre tid än tio år, eller
 3. återförsäkring avseende sådan försäkring som sägs i 1 och 2.
- Fordran enligt 1 eller 2 har företräde framför fordran enligt 3.

12 § Om ett försäkringsbolag driver verksamhet i ett annat EES-land genom agentur, filial eller gränsöverskridande verksamhet och det krävs tillstånd i det landet för verksamheten, skall för den delen av verksamheten bestämmelserna i det landet gälla för

1. beräkning av försäkringstekniska skulder,
2. redovisning av tillgångar motsvarande de försäkringstekniska skulderna,
3. var dessa tillgångar skall vara lokaliserade och hur de skall skyddas mot valutakursförluster, samt
4. såvitt avser livförsäkring, återbäring samt försäkringars fribrevs- och återköpsvärde.

16 § Styrelsen och verkställande direktören skall övervaka att anskaffning av ansökningar om försäkring hos bolaget sker på ett sätt som överensstämmer med god försäkringssed.

På begäran av den som biträtt ett försäkringsbolag i dess verksamhet enligt första stycket skall Finansinspektionen utfärda intyg över verksamhetens omfattning och innehåll, om sådant intyg krävs för att få driva liknande verksamhet i annat EES-land. Bolaget och den som begärt intyg skall lämna inspektionen de upplysningar som behövs för att inspektionen skall kunna fullgöra denna skyldighet.

17 §¹⁴ Ett försäkringsbolag får inte utan Finansinspektionens medgivande äga större andel av aktierna i ett svenskt eller utländskt aktiebolag än som svarar mot ett röstetal om högst fem procent av röstetalet för samtliga aktier. Tillhör försäkringsbolaget en koncern, skall bestämmelsen gälla koncernen. Vid beräkningen av koncernens innehav skall dock, intill ett innehav motsvarande fem procent av röstetalet i aktiebolaget, bortses från aktier som innehas av bankföretag i koncernen eller av dotterföretag till bankföretagen.

Första stycket skall inte tillämpas på aktier eller andelar i försäkringsbolag eller i juridiska personer vars verksamhet uteslutande har till föremål att äga aktier i försäkringsaktiebolag, att tillskjuta garantikapital i ömsesidiga försäkringsbolag, att förvalta försäkringsbolagens fastigheter eller att biträda försäkringsbolag vid rörelsens bedrivande.

Beträffande försäkringsbolags rätt att äga aktier eller andelar i företag som driver någon form av finansiell verksamhet gäller 17 a §.

19 § Ett försäkringsbrev skall innehålla uppgifter både om de allmänna försäkringsvillkoren och om de särskilda villkoren för den försäkring som avses i brevet.

¹⁴ Senaste lydelse 1991:1767. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

Om ett försäkringsbolag marknadsför försäkringar genom gränsöverskridande verksamhet i ett annat EES-land skall försäkringstagarna under rättas om i vilket land det fasta driftställe som avtalet skall ingås med är beläget. Sådan information skall även finnas på varje handling som lämnas till försäkringstagarna. Avtalet och försäkringsansökan, om den är bindande, skall innehålla adress till försäkringsbolagets huvudkontor och till den agentur eller filial som avtalet ingås med. Om försäkringen omfattar den försäkringsklass som anges i 2 kap. 3 a § första stycket 10, skall avtalet och en bindande försäkringsansökan även innehålla namn och adress till den representant som företräder försäkringsbolaget vid skadefall.

Vad som sägs i andra stycket gäller inte när marknadsföringen avser

1. de försäkringsklasser som anges i 2 kap. 3 a § första stycket 4 - 7, 11 och 12,

2. de försäkringsklasser som anges i 2 kap. 3 a § första stycket 14 och 15, om försäkringstagaren är näringsidkare och risken avser näringsverksamheten, eller

3. de försäkringsklasser som anges i 2 kap. 3 a § första stycket 3, 8-10, 13 och 16, om försäkringstagaren är näringsidkare och minst två av följande förutsättningar är uppfyllda enligt senast fastställda resultat- och balansräkning:

a) försäkringstagaren har en balansomslutning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 6 200 000 ecu,

b) försäkringstagaren har en bruttoomsättning som uppgår till minst ett belopp motsvarande 12 800 000 ecu,

c) försäkringstagaren har haft i genomsnitt minst 250 personer anställda.

Om försäkringstagaren ingår i en koncern som avger koncernredovisning skall förutsättningarna i tredje stycket gälla koncernen.

Innan ett avtal om livförsäkring ingås genom sådan gränsöverskridande verksamhet som avses i 2 a kap. 2 § skall försäkringsbolaget till försäkringstagaren överlämna en handling där försäkringstagaren uppmärksammas på att försäkringsbolaget är underkastat tillsynsreglerna i det land där det försäkrande fasta driftstället är beläget. Försäkringstagaren skall skriva under handlingen. Handlingen skall överensstämma med formulär som fastställs av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen.

22 § Kapitalbasen för livförsäkringsrörelse får omfatta följande poster:

1. inbetalat aktiekapital eller inbetalat garantikapital,

2. hälften av ännu ej inbetalat aktie- eller garantikapital, om minst tjugofem procent av kapitalet inbetalats, samt

3. övrigt eget kapital, återbäringsmedel och obeskattade reserver.

Finansinspektionen får, i den mån 26 § tredje stycket inte hindrar det, medge att också andra poster än som sägs i första stycket får ingå i kapitalbasen.

23 § Solvensmarginalen enligt 1 kap. 8a § andra stycket skall för livförsäkringsrörelse bestämmas på det sätt som anges i denna paragraf.

Solvensmarginalen för livförsäkring som avses i 2 kap 3 b § första stycket klasserna 1 a och 2 utgör summan av följande belopp:

1. fyra procent av premiereserven utan avdrag för avgiven återförsäkring (bruttopremiereserv) multiplicerat med en faktor som motsvarar förhållandet för det föregående räkenskapsåret mellan premiereserven efter avdrag för avgiven återförsäkring och bruttopremiereserven; faktorn får dock inte understiga 0,85, samt

2. tre tiondels procent av samtliga positiva risksummor multiplicerat med en faktor som motsvarar förhållandet för det föregående räkenskapsåret mellan de positiva risksummorna efter avdrag för avgiven återförsäkring och de positiva risksummorna utan sådant avdrag; faktorn får dock inte understiga 0,5.

För försäkringar enbart för dödsfall skall vid tillämpning av andra stycket 2 i stället för tre tiondels procent gälla en tiondels procent om försäkringstiden är högst tre år och femton hundraedels procent om försäkringstiden är längre än tre år men högst fem år.

Solvensmarginalen för sjuk- och olycksfallsförsäkringar som avses i 2 kap. 3 b § första stycket klass 3 beräknas på det sätt som anges i andra stycket 1.

Solvensmarginalen för försäkringar enligt 2 kap. 3 b § första stycket klass 1 b (tilläggsförsäkring) beräknas på grundval av premieindex enligt vad som föreskrivs i 25 §.

24 § Kapitalbasen för skadeförsäkringsrörelse får omfatta följande poster:

1. inbetalat aktiekapital eller inbetalat garantikapital,
2. hälften av ännu ej inbetalat aktie- eller garantikapital, om minst tjugofem procent av kapitalet inbetalats,
3. övrigt bundet eller fritt eget kapital, obeskattade reserver, samt
4. ett belopp som motsvarar fordran på uttaxering enligt 13 kap. 1 §; beloppet får dock inte överstiga vare sig hälften av skillnaden mellan den högst tillåtna uttaxeringen och vad som faktiskt har uttaxerats eller halva kapitalbasen.

Finansinspektionen får medge att också andra poster än som sägs i första stycket får ingå i kapitalbasen.

25 § Solvensmarginalen enligt 1 kap. 8 a § andra stycket skall för skadeförsäkringsrörelse bestämmas med utgångspunkt i premieindex eller skadeindex.

Premieindex grundas på ett belopp som uppgår till under det föregående räkenskapsåret förfallna premier brutto för direkt försäkring och mottagen återförsäkring med avdrag för dels däri ingående skatter och avgifter, dels premier för under samma tid annullerade försäkringsavtal. Premieindex utgörs av arton procent av detta belopp till den del beloppet motsvarar högst tio miljoner ecu och sexton procent av återstoden.

Skadeindex grundas på ett belopp bestående av

1. genomsnittet av utbetalda ersättningar brutto eller kostnader för utförd assistans i direkt försäkring och mottagen återförsäkring för vart och ett av de tre föregående räkenskapsåren med avdrag för erhållna regressbelopp under samma tid, samt

2. en tredjedel av ersättningsreserven brutto i direkt försäkring och mottagen återförsäkring vid det föregående räkenskapsårets utgång mins-

kad med en tredjedel av ersättningsreserven brutto i direkt försäkring och mottagen återförsäkring vid början av den treårsperiod som slutade med det föregående räkenskapsårets utgång.

Skadeindex utgörs av tjugosex procent av detta belopp till den del beloppet motsvarar högst sju miljoner ecu och tjugotre procent av återstoden.

Om försäkringsrörelsen huvudsakligen omfattar kreditförsäkring eller försäkring som omfattar risker till följd av storm, hagel eller frost, skall dock beräkningen enligt tredje stycket beräknas på grundval av de sju föregående räkenskapsåren.

Solvensmarginalen utgör det högsta av premieindex eller skadeindex, multiplicerat med en kvot som för det föregående räkenskapsåret motsvarar förhållandet mellan, å ena sidan, summan av utbetalda ersättningar och ersättningsreservens förändring efter avdrag för återförsäkrades andel samt, å andra sidan, summan av utbetalda ersättningar och ersättningsreservens förändring utan avdrag för återförsäkrades andel. Kvoten får dock inte understiga 0,5.

Om försäkringsbolagets verksamhet inte har pågått så länge som förutsätts enligt bestämmelserna om skadeindex i tredje och femte styckena, skall solvensmarginalen beräknas med utgångspunkt i premieindex.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om beräkning av kostnader för utförd assistans och om annan beräkning av solvensmarginalen för sjukränta.

26 § För livförsäkringsrörelse gäller följande.

Garantibeloppet enligt 1 kap. 8 a § andra stycket skall uppgå till ett belopp som motsvarar 800000 ecu.

Kapitalbasen skall intill en sjättedel av solvensmarginalen motsvaras av poster som anges i 22 § första stycket 1-3. Detsamma gäller garantibeloppet, om det är större än en sjättedel av solvensmarginalen.

27 § För skadeförsäkringsrörelse utgör garantibeloppet enligt 1 kap. 8 a § andra stycket ett belopp motsvarande

a) 1 400000 ecu, om rörelsen omfattar försäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klass 14 och för vart och ett av de tre senaste räkenskapsåren den sammanlagda premieinkomsten av sådan försäkring överstiger ett belopp motsvarande 2 500000 ecu eller fyra procent av bolagets totala premieinkomst,

b) 400000 ecu, om rörelsen omfattar försäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 10-13 och 15 samt klass 14 i annat fall än som avses i a,

c) 300000 ecu, om rörelsen omfattar försäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 1-8, 16 och 18, samt

d) 200000 ecu, om rörelsen omfattar försäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 9 och 17.

Om rörelsen omfattar flera försäkringsklasser skall endast den klass beaktas som kräver det högsta beloppet.

När ett försäkringsbolag till följd av bestämmelserna i första stycket a är skyldigt att höja kapitalbasen skall det ske upp till ett belopp som motsva-

rar minst 1 000000 ecu inom tre år, minst 1 200000 ecu inom fem år och 1400000 ecu inom sju år.

28 § Om direkt livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse drivs i samma försäkringsbolag enligt 1 kap. 3 § andra och tredje styckena skall följande gälla.

Kapitalbasen för livförsäkringsrörelsen respektive skadeförsäkringsrörelsen skall redovisas separat. Om båda verksamhetsformerna uppfyller kraven på kapitalbasens storlek enligt 23 och 25 - 27 §§ får dock poster hänförliga till den ena kapitalbasen, till den del den överstiger den föreskrivna storleken, räknas in i den andra kapitalbasen. Finansinspektionen skall underrättas om ett sådant förfarande.

11 kap.

1 §¹⁵ Kalenderår utgör räkenskapsår, om inte annat följer av 12 § tredje stycket bokföringslagen (1976:125). För varje räkenskapsår skall årsredovisning avges. Denna består av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse. I resultaträkning skall ingå resultatanalys.

I fråga om resultaträkning och balansräkning i årsredovisning och i årsbokslut enligt bokföringslagen gäller, förutom bestämmelserna i nämnda lag, föreskrifterna nedan i detta kapitel.

Resultatanalysen skall närmare utvisa rörelseresultat för varje verksamhetsgren.

Regeringen, eller efter regeringens bemyndigande Finansinspektionen, får utfärda närmare föreskrifter om försäkringsbolagens löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning samt därvid, om särskilda skäl föreligger, meddela föreskrifter som avviker från bokföringslagen. Föreskrifterna skall utformas så att de främjar en klar och rättvisande översikt av försäkringsbolagets resultat och ställning.

12 kap.

9 a § Skadeförsäkringsbolag som meddelar försäkring enligt 2 kap 3 a § första stycket klass 14 (kreditförsäkring) skall inrätta en utjämningsreserv för förlusttäckning inom denna försäkringsklass. Avsättningar till reserven skall göras till dess den uppgår till ett belopp som motsvarar 150 procent av den högsta årliga premieintäkten för egen räkning under de fem föregående räkenskapsåren. Avsättningarna skall för varje räkenskapsår motsvara 75 procent av det tekniska överskottet i kreditförsäkringsrörelsen. Avsättningarna får dock inte överstiga tolv procent av premieintäkten för egen räkning. Återföring av utjämningsreserven får göras bara för att täcka ett tekniskt underskott i kreditförsäkringsrörelsen.

Första stycket gäller inte bolag vilkas årliga premieinkomst av kreditförsäkring understiger fyra procent av bolagets totala premieinkomst och ett belopp motsvarande 2 500000 ecu.

¹⁵ Senaste lydelse 1991:1767.

1 § Om det i ett ömsesidigt försäkringsbolag uppkommer förlust på sådan försäkringsrörelse som inte avser livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 1 och 2, avgångsbidragsförsäkring eller återförsäkring, skall den del av förlusten som inte kan täckas genom användning av obeskattade reserver, fritt eget kapital och reservfonden, med tillägg av högst en tiondel uttaxeras på dem som varit delägare i bolaget under någon del av det räkenskapsår under vilket förlusten har uppkommit. Innehåller bolagsordningen bestämmelser om att delägarnas personliga ansvarighet är begränsad till ett visst belopp eller om att uttaxeringen i första hand skall ske inom en bestämd grupp av delägare eller i övrigt på annat sätt än som föreskrivs i denna paragraf, skall uttaxeringen ske enligt dessa bestämmelser.

Täcks inte förlusten genom uttaxering på det sätt som föreskrivs i första stycket, skall den kvarstående förlusten utjämnas genom nedsättning av delägarnas andel i den del av premiereserven som inte avser sjuk- eller livränta enligt 1 kap. 5 § tredje stycket. Därvid skall nedsättning också ske av försäkringsbeloppen liksom av ersättningsbelopp som belöper på delägarna och svarar mot de försäkringsfall som inträffat under det räkenskapsår då förlusten har uppkommit.

Om det finns garantikapital skall täckande av förlust genom uttaxering endast gälla det belopp varmed förlusten överstiger garantikapitalet.

3 § Uttaxering skall ske i förhållande till varje delägars premier som avser annan direkt försäkring än livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring som avses i 2 kap. 3 a § första stycket klasserna 1 och 2 samt avgångsbidragsförsäkring och som belöper på det räkenskapsår under vilket förlusten har uppkommit.

Vid nedsättning av delägarnas andel i premiereserven och av ersättningsbelopp som belöper på delägarna skall alla andelar och ersättningsbelopp sättas ned i förhållande till varje delägars premier enligt första stycket.

Har någon redan erhållit större ersättning än som tillkommer honom sedan ersättningsbeloppen satts ned, är han skyldig att betala tillbaka det överskjutande beloppet till bolaget.

I bolagsordningen kan meddelas bestämmelser som avviker från första-tredje styckena.

14 kap.

22 § Om ett ömsesidigt försäkringsbolag har trätt i likvidation eller blivit försatt i konkurs, får en garant inte erhålla betalning av bolagets tillgångar för fordran avseende inbetalt garantikapital förrän bolagets övriga skulder har blivit fullt betalda eller erforderliga medel avsatts till detta.

1 § Ett försäkringsbolag (det överlåtande bolaget) får med Finansinspektionens tillstånd helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till en annan försäkringsgivare som har koncession i Sverige (den övertagande försäkringsgivaren).

Om försäkringsbeståndet består av försäkringar som har meddelats genom gränsöverskridande verksamhet, får överlåtelsen med inspektionens tillstånd också ske till en försäkringsgivare med fast driftställe i det land där riskerna är belägna.

Ett avtal om överlåtelse skall för att bli giltigt godkännas av bolagsstämman i det överlåtande bolaget. Överlåtelse av försäkringsbeståndet kan ske utan hinder av att det överlåtande bolaget har trätt i likvidation.

Följande handlingar skall hållas tillgängliga för aktieägarna respektive de röstberättigade under minst en vecka före den bolagsstämma vid vilken frågan om godkännande av överlåtelseavtalet skall behandlas, samt läggas fram på stämman,

1. ett förslag till bolagsstämmans beslut,
2. avtalet om överlåtelse,
3. en redogörelse av styrelsen för de omständigheter som kan vara av vikt vid bedömningen av förslagets lämplighet för bolaget och försäkringstagarna,
4. ett yttrande av revisorerna över styrelsens redogörelse enligt 3 samt
5. om årsredovisningen inte skall behandlas på stämman, de handlingar som avses i 4 kap. 7 § första stycket 1-3.

Handlingarna skall genast sändas till de aktieägare respektive till de röstberättigade som begär det och uppger sin postadress.

3 §¹⁶ Senast fyra månader efter det att beslutet om godkännande av avtalet om överlåtelse registrerats skall såväl överlåtande som övertagande försäkringsgivare ansöka om Finansinspektionens tillstånd att verkställa avtalet. Sådant tillstånd får inte ges om försäkringstagarnas rätt därigenom försämras.

Om den övertagande försäkringsgivaren har koncession i Sverige och det försäkringsbestånd som överlåtelsen avser består av försäkringar som har meddelats genom gränsöverskridande verksamhet, får tillstånd ges endast om behörig myndighet i det land där riskerna är belägna samtycker till överlåtelsen och den övertagande försäkringsgivaren där uppfyller kraven för gränsöverskridande verksamhet med de försäkringar som överlåtelsen avser.

I de fall som avses i 1 § andra stycket får tillstånd ges endast om behörig myndighet i det land där riskerna är belägna samtycker till överlåtelsen.

Är den övertagande försäkringsgivaren en utländsk försäkringsgivare krävs för tillstånd, utöver vad som anges i första -tredje styckena, att behörig myndighet i försäkringsgivarens hemland intygar att försäkringsgivaren har erforderlig kapitalbas sedan överlåtelsen beaktats.

Finansinspektionen kan förelägga försäkringsgivarna att komma in med den ytterligare utredning som är nödvändig för att inspektionen skall kunna fastställa att försäkringstagarnas rätt inte försämras.

¹⁶ Senaste lydelse 1991:1767.

1 §¹⁷ Finansinspektionen skall verka för en sund utveckling av försäkringsväsendet. Inspektionen skall i sin tillsynsverksamhet ha ett sådant nära samarbete med övriga EES-länders tillsynsmyndigheter som föranleds av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Styrelsen och verkställande direktören i ett försäkringsbolag skall, när bolaget har börjat sin verksamhet, genast underrätta Finansinspektionen om det.

3 §¹⁸ Styrelsen, verkställande direktören och andra befattningshavare i ansvarig ställning i försäkringsbolag skall lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som inspektionen begär. Om bolaget driver verksamhet i ett annat EES-land, skall de lämna motsvarande upplysningar till behörig myndighet i det landet i enlighet med där gällande bestämmelser.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett försäkringsbolag skall lämna till inspektionen.

5 §¹⁹ Styrelsen och verkställande direktören i de bolag som meddelar annan försäkring än livförsäkring, skall med hjälp av fortlöpande statistik eller på annat sätt övervaka att premiesättningen är skäligt avvägd med hänsyn till den risk som försäkringen är avsedd att täcka, nödvändiga driftskostnader för försäkringen samt omständigheterna i övrigt. Statistik får efter Finansinspektionens medgivande upprättas för två eller flera bolag gemensamt. Styrelsen och verkställande direktören skall dessutom till Finansinspektionen, för den tid som inspektionen bestämmer, sända in en redogörelse för den metod som har använts för övervakning av premiesättningen och för erfarenheter av övervakningen.

Första stycket gäller inte verksamhet som bedrivs i utlandet. I fråga om transport- och sjökaskoförsäkring, som bedrivs i Sverige, gäller första stycket endast reseförsäkring och båtförsäkring tecknad av en konsument huvudsakligen för enskilt ändamål.

11 §²⁰ Finansinspektionen får meddela de erinringar i fråga om försäkringsbolagets verksamhet som inspektionen anser behövliga.

Finansinspektionen skall förelägga bolaget eller styrelsen att vidta rättelse om inspektionen finner att

1. avvikelse skett från denna lag, trafikskadelagen (1975:1410) eller lagen (1976:357) om motortävlingsförsäkring eller föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa lagar eller från bolagsordningen eller grunderna, om sådana finns,

2. bolagsordningen eller grunderna inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av bolagets rörelse,

¹⁷ Senaste lydelse 1991:1767.

¹⁸ Senaste lydelse 1991:1767. Ändringen innebär bl. a. att tredje och fjärde styckena upphävs.

¹⁹ Senaste lydelse 1991:1767.

²⁰ Senaste lydelse 1991:1767.

3. de tillgångar, i vilka försäkringstekniska skulder redovisas, inte är tillräckliga,

4. försäkringsbeståndet inte är tillräckligt för erforderlig riskutjämning eller

5. det i övrigt finns allvarliga anmärkningar mot försäkringsbolagets verksamhet.

Om ett försäkringsbolags kapitalbas understiger solvensmarginalen enligt 7 kap. 23 eller 25 §, skall Finansinspektionen förelägga bolaget eller dess styrelse att upprätta en plan för att återställa en sund finansiell ställning och överlämna planen till inspektionen för godkännande. Om kapitalbasen understiger en tredjedel av solvensmarginalen eller garantibeloppet enligt 7 kap. 26 eller 27 § eller om kapitalbasen för ett livförsäkringsbolag inte har den sammansättning som anges i 7 kap. 26 § tredje stycket, skall inspektionen förelägga bolaget eller dess styrelse att upprätta och för godkännande överlämna en plan för skyndsamt återställande av kapitalbasen.

Om ett försäkringsbolag driver gränsöverskridande verksamhet och bolaget inte rättar sig efter Finansinspektionens eller behörig utländsk myndighets anmodan om rättelse, skall inspektionen vidta de åtgärder som behövs för att förhindra fortsatta överträdelser. Inspektionen får förbjuda bolaget att bedriva gränsöverskridande verksamhet.

Om ett föreläggande enligt andra-fjärde styckena inte har följts inom bestämd tid och det anmärkta förhållandet inte heller på något annat sätt har undanröjts, skall Finansinspektionen anmäla detta till regeringen.

Följer bolaget inte gällande bestämmelser om redovisning och täckning av försäkringstekniska skulder eller uppfyller bolaget inte gällande krav på garantibelopp, får regeringen efter anmälan av Finansinspektionen förbjuda bolaget att förfoga över sina tillgångar i Sverige eller begränsa bolagets förfoganderätt. Om bolaget driver verksamhet i ett annat EES-land och beslutet grundas på att bolagets kapitalbas understiger en tredjedel av solvensmarginalen eller garantibeloppet, skall inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i det landet och, om det behövs, begära att denna vidtar motsvarande åtgärder.

Finansinspektionen får besluta hur försäkringsverksamheten skall drivas efter ett sådant beslut som avses i sjätte stycket.

En koncession kan förklaras förverkad av regeringen om bolaget

1. inte längre uppfyller kraven för koncession,
2. inte inom angiven tid har vidtagit åtgärderna i en plan som har godkänts enligt tredje stycket, eller
3. i annat fall allvarligt åsidosätter gällande bestämmelser för verksamheten.

13 §²¹ Finansinspektionens beslut om att avslå en begäran om att utfärda intyg enligt 2 a kap. 1 § fjärde stycket, om att förbjuda gränsöverskridande verksamhet enligt 19 kap. 11 § fjärde stycket eller om att förelägga eller utdöma vite enligt 21 kap. 2 § får överklagas hos kammarrätten. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos regeringen.

²¹ Senaste lydelse 1991:1767.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande eller om verksamhetens drivande enligt 11 § sjunde stycket skall gälla omedelbart.

Om överklagande av vissa beslut finns bestämmelser i 20 kap. 7 §.

13 a § Har regeringen i ett ärende om koncession inte fattat beslut sex månader efter det att ansökningen gavs in, får sökanden begära förklaring av kammarrätten att ärendet onödigt uppehålls. Har regeringen inte meddelat beslut sex månader efter det att kammarrätten avgett en sådan förklaring, skall det anses som att ansökningen har avslagits.

21 kap.

2 §²² Finansinspektionen kan vid vite förelägga verkställande direktören och styrelseledamöterna att fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar att

1. till Finansinspektionen sända in behöriga redovisningshandlingar eller revisionsberättelser eller

2. hos inspektionen göra behöriga anmälningar för registrering.

Föreläggande enligt första stycket 2 får inte meddelas, om underlåtenhet att göra anmälan medför att bolagsstämmans eller styrelsens beslut förfaller eller bolaget blir skyldigt att träda i likvidation.

Finansinspektionen kan förena annat föreläggande enligt denna lag än som avses i första stycket med vite.

Har inspektionen förelagt vite skall den mot vilken föreläggandet riktas genast skriftligen underrättas om detta.

Följs inte ett sådant vitesföreläggande som avses i första stycket kan Finansinspektionen döma ut vitet.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

2. Ett försäkringsbolag som har koncession vid lagens ikraftträdande får med den tidsbegränsning som kan ha angetts i koncessionsbeslutet fortsätta med rörelsen till utgången av år 1995 eller, om ansökan om koncession i enlighet med 2 kap. 3 a, 3 b eller 3 c § då har getts in, till dess att ansökningen har prövats slutligt. Den myndighet som beslutar om koncession får bestämma att ett pågående räkenskapsår skall avbrytas och att ett nytt räkenskapsår skall börja löpa. Det nya räkenskapsåret får avse kortare tid än tolv månader eller utsträckas till högst arton månader och skall löpa ut den 31 december.

3. En ansökan om koncession enligt de nya bestämmelserna skall, beträffande försäkringsbolag som avses i punkt 2, prövas av Finansinspektionen, om inte ett bifall till ansökningen skulle innebära en förlängning eller en väsentlig utvidgning av den tidigare koncessionen. I sådant fall prövas ansökningen av regeringen. När ett ärende skall prövas av Finansinspektionen gäller vad i 19 kap. 13 a § sägs i fråga om inspektionen. Finansinspektionen skall, i samband med sin prövning av en koncessionsansökan, även pröva en därav föranledd ansökan om stadfästelse av ändring av bolagsordning eller grunder.

4. För ett försäkringsbolag som har koncession vid lagens ikraftträdande tillämpas bestämmelsen i 1 kap. 4 § om vad som förstås med livförsäkringsbolag och skadeförsäkringsbolag i sin äldre lydelse till dess bolaget erhållit ny koncession eller inte längre får fortsätta med rörelsen enligt punkt 2.

5. Sådana avvikelser från försäkringsrörelselagen som har medgivits för tjänstepensionsförsäkringar med stöd av 1 kap. 10 § andra stycket i dess äldre lydelse gäller fortfarande.

På regeringens vägnar

BO LUNDGREN

Håkan Nyholm
(Finansdepartementet)
